

Nr 168.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnadsmed flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.; given Stockholms slott den 16 april 1915.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av djurgårdskassans överskottsmedel må utbetalas
dels under innevarande år:

till uppförande av en isbod med materialbodar vid

Ulriksdal	kronor	2,500: —
» utförande av vissa reparationsarbeten vid Ulriksdal	»	5,936: —
» påbörjande av vissa arbeten vid lägenheten Carlsborg under Haga, högst	»	5,000: —
» gäldande av utav riksmarskalksämberet förskottade medel för viss utredning.....	»	793: 40
» utförande av elektriska kompletteringsarbeten m. m. vid Drottningholms ekonomibyggnader	»	5,450: —
» bidrag till arbeten med upprensning av parkdammar vid Drottningholm, högst.....	»	5,000: —

eller tillhopa kronor 24,679: 40

dels ock under år 1916:

till fortsatta reparationsarbeten å växthus vid Haga slott kronor 6,000: —.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Vennersten anförde:

I sin underdåniga skrivelse den 17 mars 1908 angående regleringen av utgifterna under riksstatens första huvudtitel anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning, huruvida och i vad mån de till den s. k. djurgårdskassan inflytande inkomster kunde, förutom till det med kassan avsedda ändamål, användas jämväl till de kungl. lustslottens underhåll, och därefter till riksdagen inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

I proposition den 8 maj samma år hemställde därefter Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte medgiva, att för utförande av byggnads- och reparationsarbeten vid Haga och Ulriksdals slott med därtill hörande byggnader finge av den s. k. djurgårdsfonden användas ett belopp av

254,000 kronor. Riksdagen biföll på det sätt Kungl. Maj:ts framställning, att riksdagen för sin del medgav, att, tills vidare och till dess annorlunda bleve bestämt, för bestridande av de nödigaste underhållsarbetena å ifrågavarande slottsbyggnader vid Haga och Ulriksdal finge av de räntemedel, som tillfördes djurgårdskassan från djurgårdsfonden, årligen användas ett belopp, motsvarande räntan å 254,000 kronor.

Sedan vissa mindre delar av de erforderliga reparations- och ombyggnadsarbetena blivit, i enlighet med en av arkitekten i överintendentsämbetet, hovintendenten G. A. H. Lindgren utarbetad plan, utförda under åren 1908 och 1909, hemställde Kungl. Maj:t i proposition den 4 april 1910, att riksdagen måtte medgiva, att av den behållning, som djurgårdskassan kunde lämna för år 1910, ett belopp av intill 25,000 kronor finge användas till utförande av byggnads- och reparationsarbeten vid Ulriksdals slott med därtill hörande byggnader.

Denna framställning vann riksdagens bifall.

I sammanhang med tillstyrkandet av sistberörda framställning redogjorde dåvarande chefen för finansdepartementet för den utredning, som i anledning av riksdagens anhållan verkställdts angående djurgårdsfonden och djurgårdskassan. I det jag hänvisar till den redogörelse, som då lämnades, tillåter jag mig nu allenast erinra därom, att bemålde departementschef i likhet med riksmarskalksämbetet ansåg, att allenast frågan om användande av djurgårdskassans överskott för år 1910 då kunde komma under bedömande. I vad mån djurgårdskassan framdeles kunde lämna tillgång till bestridande av kostnad för de kungl. lustslottens underhåll, syntes honom böra bero på särskild utredning varje år, till följd varav frågan om ett dylikt användande av djurgårdskassans överskottsmedel borde tills vidare årligen hänskjutas till riksdagens prövning.

I enlighet med detta uttalande hava sedermera framställningar gjorts till 1911, 1912 och 1913 årens riksdagar samt till 1914 års senare riksdag angående användande av överskott i djurgårdskassan till byggnadsarbeten vid Ulriksdals och Drottningholms slott ävensom till sistnämnda riksdag angående användande av ifrågavarande överskottsmedel till reparationer å växthus och kaster vid Haga slott.

I underdånig skrivelse den 11 mars 1915 har nu riksmarskalksämbetet hemställt,
att av djurgårdskassans överskottsmedel måtte få utbetalas
dels under innevarande år:

*Riksmarskalks-
ämbetet.*

till uppförande av en isbod med materialbodar vid Ulriksdal	kronor	2,500: —
» utförande av vissa reparationsarbeten vid Ulriksdal	»	5,936: —
» påbörjande av vissa arbeten vid lägenheten Carls- borg under Haga, högst	»	5,000: —
» gäldande av utav riksmarskalksämbetet förskotte- rade medel för viss utredning	»	793: 40
» utförande av elektriska kompletteringsarbeten m. m. vid Drottningholms ekonomibyggnader	»	5,450: —
» bidrag till arbeten med upprepning av parkdam- mar vid Drottningholm, högst	»	5,000: —
eller tillhopa kronor		24,679: 40,

dels och under år 1916:

till fortsatta reparationsarbeten å växthus vid Haga kronor 6,000: —.

Till stöd för denna framställning har riksmarskalksämbetet an-
fört följande:

• »Uti underdånig skrivelse den 27 mars 1914, med hemställan om tillstånd att få använda vissa belopp av djurgårdskassans överskottsmedel till bestridande av kostnaderna för i den underdåniga skrivelsen angivna byggnads- och reparationsarbeten vid Drottningholms och Ulriksdals kungl. slott m. m., anhöll riksmarskalksämbetet, som hade anledning antaga, att under de närmaste åren nya behov av medel till underhålls- och istandsättningsarbeten komme att uppstå vid något eller några av de kungl. lustslotten att, därest sådant bleve erforderligt, ånyo till Eders Kungl. Maj:t få inkomma med underdånig framställning rörande användandet av möjligen blivande återstod av djurgårdskassans överskottsmedel för år 1915.

Då behov av nyssnämnda slag nu yppat sig och därjämte djurgårdskassans ställning för innevarande år synes medgiva lämnande av bidrag till behovens fyl-
lande, tillåter sig riksmarskalksämbetet att hos Eders Kungl. Maj:t i underdånighet göra följande framställning.

Uti skrivelse till riksmarskalksämbetet den 12 november 1913 hemställde på sin tid ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott om beredande av medel till utförande av erforderliga nybyggnads- och reparationsarbeten vid nämnda slott, och föreslog därvid, bland annat, att vid *Ulriksdal* måtte få uppföras en isbod med materialbodar vid ekonomihuset, varför kostnaderna beräknats till 2,500 kronor.

Uti riksmarskalksämbetets ovanberörda underdåniga skrivelse den 27 mars 1914, vari riksmarskalksämbetet, bland annat, hemställde om beredande av medel till utförande av vissa andra av bemälda ståthållarämbete föreslagna arbeten m. m., framhöll riksmarskalksämbetet såsom sin åsikt, att utförandet av den föreslagna isboden med materialbodar ännu något år torde kunna utan olägenhet uppskjutas. Då det emellertid lärer möta svårighet för kungsgården att vara i avsaknad av en isbod, särskilt sedan det till uppförande beslutade nya bostadshuset blivit full-
bordat, anser riksmarskalksämbetet det nu icke vara skäl att längre uppskjuta uppförandet av den ifrågasatta isboden med materialbodar, i enlighet med det upp-

gjorda, av kungl. överintendentsämbetet på sin tid utan anmärkning lämnade förslaget; och får riksmarskalksämbetet därför i underdånighet hemställa om nådigt tillstånd att av djurgårdskassans överskottsmedel få under innevarande år använda ett belopp av 2,500 kronor till utförande genom riksmarskalksämbetets försorg av arbetet med den föreslagna isbodens uppförande vid Ulriksdal.»

I anledning av vad sålunda anförts vill jag blott erinra, att 1914 års senare riksdag anvisat ett belopp av 41,000 kronor ur djurgårdskassans överskottsmedel till uppförande av omförmälda nya bostadshus vid Ulriksdal.

Med förmålan att ståthållarämbetet på Ulriksdals och Haga slott med skrivelse den 19 december 1914 insänt förslag till erforderliga reparationsarbeten vid nämnda båda slott under åren 1915 och 1916 samt att ståthållarämbetet, då kungsgårdarnas inkomster ej lämnade tillgång till bestridande av kostnaderna för dessa arbeten, hemställt om bidrag från djurgårdskassan kunde beredas till deras bekostande, anför riksmarskalksämbetet i sin ovannämnda skrivelse vidare:

»För *Ulriksdals kungsgård* upptagas i förslaget vissa närmare angivna underhålls- och reparationsarbeten å åtskilliga av kungsgårdens byggnader och lägenheter och hava kostnaderna för utförande av dessa arbeten beräknats till sammanlagt 5,936 kronor.

Kungl. överintendentsämbetet, som på anmodan av riksmarskalksämbetet avgivit yttrande rörande ovanberörda, föreslagna reparationsarbeten, har därvid meddelat, att ämbetet vid verkställd granskning av förslagen ifråga ej funnit något att emot desamma för sin del erinra.

Riksmarskalksämbetet, som för sin del finner de av ståthållarämbetet föreslagna reparationsarbetena vid Ulriksdal vara av behovet väl påkallade och icke funnit något att erinra mot de för samma arbeten beräknade kostnaderna, får därför i underdånighet hemställa, att av djurgårdskassans överskottsmedel måtte få under innevarande år användas ett belopp av 5,936 kronor till utförande, såsom i liknande fall vid flera föregående tillfällen plägat ske, genom riksmarskalksambetets försorg, av ifrågavarande, av ståthållarämbetet föreslagna reparationsarbeten vid Ulriksdal.

Det av bemälda ståthållarämbete avlämnade, här ovan omförmälda förslaget till nödvändiga reparationsarbeten vid *Haga slott*, upptager dels ombyggnade av växthuset nr 10 samt anordnande i detsamma av ny värmepanna och nya värmeledningar, varjämte detta växthus skulle förenas med växthusen nr 11 och nr 12 medelst en överbyggd gång, dels ock ombyggnade av sistnämnda växthus.

Ståthållarämbetet, som beräknat kostnaderna för samtliga dessa arbeten till sammanlagt 6,000 kronor, har hemställt, att medel måtte beredas till dessa arbets utförande under år 1916.

Icke heller mot dessa förslag har kungl. överintendentsämbetet vid verkställd granskning funnit något att anmärka.

Då riksmarskalksämbetet finner det synnerligen önskvärt, att den under föregående och innevarande år pågående reparationen av växthus och kaster inom Haga

trädgård, vartill jämlikt nådiga brevet den 25 september 1914 anvisades för år 1914 5,600 kronor och för år 1915 6,000 kronor, måtte utan avbrott få fortgå och om möjligt successivt utsträckas att omfatta samtliga de trädgårdens anläggningar, som kunna finnas i behov av reparation och ombyggnad, får riksmarskalksämbetet i underdänighet hemställa, att av Djurgårdskassans överskottsmedel måtte få under år 1916 användas ett belopp av 6,000 kronor till utförande — i likhet med vad av Eders Kungl. Maj:t under nästlidet år i nåder anbefalldes — genom riksmarskalksämbetets försorg, av ifrågavarande, av ståthållarämbetet föreslagna ombyggnads- och reparationsarbeten å växthuset i Haga trädgård.

I detta sammanhang anhåller riksmarskalksämbetet att få anmäla ett planerat arbete inom Haga slotts område, till vars utförande riksmarskalksämbetet även har för avsikt att i underdänighet anhålla få använda tillgängliga medel av djurgårdskassans överskott.

Jämlikt riksmarskalksämbetets resolution den 4 december 1914 har arrenderätten till den under Haga kungsgård lydande lägenheten Carlsborg från och med den 15 oktober 1915 överlåtits på Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland. Nämda lägenhet, med en areal av 1 hektar 98 ar 85 kvadratmeter, utgöres av en från Haga slottspark endast genom en smal kanal eller dike avskild holme, dit tillträde sker över en enkel, tämligen bristfällig träbro.

Ehuru det länge varit ett önskemål att genom upprepning och delvis utvidgning av nyssnämnda kanal dels åstadkomma avlägsnandet av de utav det stillastående vattnet i kanalen alstrade osunda ångorna och dels erhålla bestämdare gränser för lägenheten samt dessutom behov förefunnits av att för beredande av bättre tillträde till lägenheten anordna en ny bro över kanalen och i samband därmed förbättra och brädga dit ledande vägar, hava dessa arbeten likväl hittills måst uppskjutas, enär Haga slottskassa saknat medel till bestridande av kostnaderna därför.

Då riksmarskalksämbetet emellertid ansett det nödvändigt, att åtgärder snarast möjligt vidtoges för ett planläggande och om möjligt igångsättande av ifrågavarande arbeten, har riksmarskalksämbetet uppdragit åt ståthållarämbetet att uppgöra fullständigt förslag till dessa arbetens utförande ävensom kostnadsberäkning härför.

På grund av den knappa tiden har emellertid ståthållarämbetet icke hunnit anskaffandet av fullständiga förslag och kostnadsberäkningar, men har ståthållarämbetet i skrivelse den 4 innevarande mars hemställt, att en summa av 5,000 kronor förslagsvis måtte avsättas för ifrågavarande arbetens påbörjande under innevarande år.

Riksmarskalksämbetet, som håller före att ifrågavarande istandsättningsarbeten äro oundgängligen av behovet påkallade samt dessutom ägnade att inom denna del av den natursköna Hagaparken i hög grad öka trevnaden för den allmänhet, som plägar besöka parken, har ansett sig böra i underdänighet föreslå, att till påbörjande av ordnandet av kanalen mellan Hagaparken och lägenheten Carlsborg samt till anbringande av en ny bro över kanalen, allt i överensstämmelse med av riksmarskalksämbetet framdeles provat och godkänt förslag, måtte få under innevarande år av djurgårdskassans överskott i händelse av behov användas ett belopp av högst 5,000 kronor.

Vidare tillåter sig riksmarskalksämbetet att göra följande framställning.

Det för underhåll av *Ulriksdals slott* med tillhörande byggnader m. m. årligen utgående statsanslaget beviljades första gången vid 1809—1810 års riksdag med 5,500 riksdaler banko eller 8,250 kronor, och har sedermera ända till nuvarande tid årligen med oförändrat belopp beviljats. På grund av den betydliga stegring av priserna för såväl arbete som materialier, som ägt rum under denna långa tidrymd, har nämnda statsanslag visat sig alltmer otillräckligt för därmed avsedda ändamål. Ulriksdals slottskassas övriga inkomster hava dessutom under senare tider i avsevärd grad minskats, bland annat därigenom att Ulriksdals kungsgård blivit fränhänd vissa under kungsgården förr lydande, mot årliga till slottskassan ingående avgälder upplåtna lägenheter; dessa lägenheter hava nämligen blivit införlivade med det nya militära övningsfältet, utan att kungsgården erhållit något som helst vederlag därför.

Då till följd av dessa förhållanden svårigheterna år efter år blivit allt större för slottskassan att bestrida för slottets och kungsgårdens förvaltning oundgängligen erforderliga omkostnader, har det synts riksmarskalksämbetet nödvändigt att en förberedande undersökning vidtoges rörande medlen och sättet för avhjälpande av berörda svårigheter. I sådant syfte uppdrog riksmarskalksämbetet under nästlidna år åt tre sakkunnige — statens lantbruksingenjör D. Wedblad, intendenten för Kungl. Djurgården, jägmästare C. A. Öhrström och arkitekten greve O. S. Cronstedt — att verkställa och till riksmarskalksämbetet inkomma med utredning och förslag beträffande i vad mån det för underhåll av Ulriksdals slott med tillhörande park avsedda, årligen beviljade statsanslag, med det belopp varmed detsamma för närvarande utgår, kunde anses motsvara nutida behov.

De sakkunniga hava, efter verkställda undersökningar, den 3 juni 1914 avgivit ett utlåtande i ämnet — vilket utlåtande föranlett riksmarskalksämbetet att i särskild underdånig skrivelse denna dag hos Eders Kungl. Maj:t föreslå vissa åtgärder till beredande av ökade inkomster för Ulriksdals slott — varjämte de sakkunniga för den verkställda utredningen enligt ingiven räkning begärt och erhållit ersättning med tillhoppa 793 kronor 40 öre, vilket belopp blivit genom riksmarskalksämbetet förskotterat.

Då riksmarskalksämbetet likväl saknar medel för gäldande av detta belopp, men åstadkommandet av berörda undersökningar och utredningar visat sig vara oundgängligen erforderligt vid utövandet av den riksmarskalksämbetet åliggande förvaltningen av Ulriksdals kungl. slott samt för avgörandet av vilka åtgärder från riksmarskalksämbetets sida lämpligast borde vidtagas för säkerställande av slottets framtida vård och underhåll, så tillåter sig riksmarskalksämbetet härigenom underdånigst hemställa, att till gäldande av nyssnämnda förskott av djurgårdsskassans överskottsmedel för innevarande år ett belopp av 793 kronor 40 öre måtte få ställas till riksmarskalksämbetets disposition.»

Den del av riksmarskalksämbetets skrivelse, för vilken jag nu senast redogjort, giver mig anledning omförmäla, att den av ämbetet gjorda framställningen i fråga om beredande av ökade inkomster för Ulriksdals slott ännu icke föreligger i det utredda skick, att densamma kan underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Med anledning av en utav ståthållarämbetet på *Drottningholms slott* i skrivelse den 28 oktober 1914 gjord framställning beträffande vissa ytterligare arbeten vid de nya ekonomihusen vid Drottningholm har riksmarskalksämberet härnfter anført följande:

»Med berörda skrivelse överlämnade ståthållarämbetet en av arkitekten greve S. O. Cronstedt, enligt uppdrag, verkställd utredning rörande kostnaderna för utförande, i sammanhang med fullbordandet av de nya ekonomibyggnaderna, av *dels* elektriska ytterledningar till samma byggnader, *dels* ledningar för elektrisk kraft inom byggnaderna ävensom till pumpen vid vattenreservoaren, *dels ock* transportanordningar för foder och gödsel. Enligt utredningen skulle kostnaderna för ledningarna och övriga anordningar belöpa sig till 4,500 kronor, men framhölls därjämte, att de för uppförande av ekonomihusen vid Drottningholm disponibla medlen icke lämnade tillfälle att utföra ifrågavarande arbeten.

Ståthållarämbetet förklarade sig — med några mindre undantag — icke hava något att erinra mot de uppgjorda förslagen. Men då ståthållarämbetet, med erfarenhet från tidigare utförda arbeten, funnit en i kostnadsberäkningarna upptagen post å »stolpar, uppsättning, anordning för upphängning, ändringar, grävning m. m. anslagsvis kronor 344.68», för låg, har ståthållarämbetet föreslagit, att ifrågavarande summa måtte höjas till 1,044 kronor 68 öre, vadan hela kostnaden för berörda arbeten borde beräknas till 5,200 kronor. Under framhållande att det försenade utförandet av dessa arbeten förorsakat ståthållarämbetet betydliga kostnader i hyra för fotogenmotor och särskilda anordningar å ett för elektrisk kraft avsett, nyinköpt tröskverk, samt att ett vidare uppskov med arbetena ytterligare skulle öka utgifterna för malning av kraftfoder m. m., hemställde ståthållarämbetet att riksmarskalksämberet snarast möjligt måtte bereda medel till de ifrågasatta arbetenas utförande.

Med föranledande av vad ståthållarämbetet sålunda anført och då det därjämte uti planerna för de nya ekonomibyggnaderna vid Drottningholm och för kungsgårdens drift varit förutsatt, att ifrågavarande elektriska ledningar och anordningar skulle komma till utförande, fann riksmarskalksämberet det vara oundgängligen av behovet påkallat, att berörda arbeten komme till utförande i samband med ekonomibyggnadernas färdigställande; riksmarskalksämberet vände sig därför till kungl. överintendentsämberet, som av Eders Kungl. Maj:t blivit anbefallt att verkställa uppförandet av nämnda ekonomibyggnader, med anhållan att ämbetet ville i samråd med ståthållarämbetet gå i författning om att ifrågavarande ledningar och anordningar bleve snarast möjligt utförda i huvudsaklig överensstämmelse med greve Cronstedts ovanberörda förslag och under iakttagande av de utav ståthållarämbetet gjorda erinringar, allt för en kostnad av högst 5,200 kronor. De ifrågasatta anordningarna hava numera även i det närmaste fullbordats, och har det enligt riksmarskalksämberet tillhandakommen uppgift därvid visat sig, att kostnaderna för de avslutade arbetena ävensom för anordningarnas vederbörliga avsyning torde komma att belöpa sig till sammanlagt 5,450 kronor. Då, såsom ovan anförts, de till ekonomibyggnadernas uppförande av djurgårdskassans överskott anslagna och i övrigt tillgängliga medel icke lämnat tillgång till bestridande i sin helhet av ifrågavarande kostnader, får riksmarskalksämberet härigenom i underdånighet hemställa, att ett belopp motsvarande vad som erfordrats utöver förut tillgängliga medel, eller 5,450 kronor, måtte för nu ifrågavarande ändamål få utgå av djurgårdskassans överskottsmedel för innevarande år.

I detta sammanhang erinrar jag om att 1913 års riksdag och 1914 års senare riksdag på framställning av Kungl. Maj:t medgivit, att de kostnader å sammanlagt 115,000 kronor, som belöpte å uppförandet av nyssberörda ekonomibyggnader samt verkställande av vissa andra arbeten vid Drottningholms slott, finge till viss del bestridas med djurgårdskassans överskottsmedel.

Med anledning av en av ståthållarämbetet å *Drottningholms slott* gjord framställning om upprepning av dammarna i Drottningholmsparken har riksmarskalksämberet i sin förevarande skrivelse vidare anført:

»Slutligen har ståthållarämbetet på Drottningholms slott i skrivelse den 11 innevarande mars anført i huvudsak följande:

Det under vintermånaderna 1910 och 1911 påbörjade, med av Drottningholms slottsbyggnadskommitté tillhandahållna medel bekostade arbetet med upprepning av dammarna i Drottningholmsparken upphörde emellertid sedermera av olika anledningar.

Av de för parkens med kanaler och broar m. m. iståndsättande avsedda, av slottsbyggnadskommitté på sin tid reserverade medel återstode nu ett belopp av 5,827 kronor 23 öre.

Att arbetet med dammarnas upprepning hittills icke fullbordats, berodde bland annat därpå, att tillräckliga medel till arbetets fullständiga avslutande saknats.

Av en utav lantbruksingenjören D. Wedblad på anmodan av ståthållarämbetet verkställd utredning framginge, att totalkostnaden för återstående upprepningsarbeten skulle uppgå till 40,000 kronor.

Ståthållarämbetet, som av angivna orsaker ansett lämpligt att upprepningsarbetet finge fortsättas innevarande års höst, har hemställt om beredande av erforderliga medel för fullbordandet av ifrågavarande arbeten, och därvid föreslagit, att för innevarande år, utöver ovannämnda reserverade medel, ett belopp av 5,000 kronor måtte få upparbetas.

Riksmarskalksämberet anser i likhet med ståthållarämbetet det synnerligen önskvärt, att denna återstående del av de under senare år pågående och numera i övrigt avslutade stora och omfattande iståndsättningsarbetena vid Drottningholm måtte successivt komma till utförande; men då riksmarskalksämberet finner det vanskligt att för närvarande, innan upprepningsarbetet fått någon tid fortgå, uttala sig vare sig rörande lämpligaste sättet för arbetenas utförande eller om kostnaderna för arbetets slutliga fullbordande, håller riksmarskalksämberet före, att, för vinnande av säkrare kännedom härom, ifrågavarande arbeten borde under hösten innevarande år bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med det av Wedblad uppgjorda förslaget och med sådan omfattning, att kostnaderna därför komme att under innevarande år uppgå till högst omkring 10,000 kronor.

Då emellertid för detta ändamål erfordras, utöver tillgängliga 5,893 kronor 77 öre, ytterligare ett belopp av omkring 5,000 kronor, och riksmarskalksämberet anser, att medel såväl till nu ifrågasatta försöksarbeten som även till ett framtida fortsättande och fullbordande av upprepningsarbetena skola kunna utan olägenhet utgå av djurgårdskassans överskottsmedel, tillåter riksmarskalksämberet sig i under-

dånighet föreslå, att för ändamålet må under innevarande år i mån av behov av nämnda kassas överskott användas ett belopp av högst 5,000 kronor.»

De s. k. slottsbyggnadskommitterade, vilka av riksmarskalksämberet erhållit i uppdrag att gå i författning om utförandet i enlighet med fastställd plan av de stora reparations- m. fl. arbeten vid Drottningholms slott, vartill 1906 och 1907 årens riksdagar anvisat medel, hade, på sätt det vid Kungl. Maj:ts proposition den 25 april 1913 angående användande av överskott i den s. k. djurgårdskassan till vissa reparationsarbeten vid Ulriksdals och Drottningholms slott fogade utdraget av statsrådsprotokollet för nämnda dag närmare utvisar, dämera i huvudsak slutfört sitt uppdrag och avlämnat slutredovisning. Av därvid fogade handlingar inhämtades, att arbetet med parkdammarnas upprepning påbörjats men ej slutförts samt att av de enligt den fastställda planen härför avsedda medel visst belopp återstått odisponerat och reserverats för framtida användning för ifrågavarande ändamål.

Beträffande möjligheten att med djurgårdskassans överskottsmedel bestrida här ovan omförmälda kostnader, har riksmarskalksämberet meddelat följande.

»Därest från djurgårdskassans kassabehållning vid ingången av år 1915 avdragas, dels enligt olika nådiga brev för vissa underhålls- m. fl. arbeten vid kungl. slott till utbetalande under föregående år ur djurgårdskassan medgivna, men ännu ej till fullo uttagna belopp, dels ock de belopp, tillhopa 48,500 kronor, som enligt nådiga brevet den 25 september 1914 medgivits till utbetalning för vissa ändamål under innevarande år, torde med hänsyn till djurgårdskassans beräknade inkomster och utgifter under innevarande år beloppet av kassans disponibla överskottsmedel för år 1915 kunna beräknas uppgå till 69,080 kronor.»

Till sist anför riksmarskalksämberet:

»Därest av denna summa under innevarande år må utbetalas de belopp, som här ovan av riksmarskalksämberet därtill föreslagits, torde alltså djurgårdskassans behållning till år 1916 komma att belöpa sig till i runt tal 44,400 kronor; och tillåter sig riksmarskalksämberet, då ytterligare medel till bekostande av fortsatta arbeten dels med ordnandet av kanalen m. m. vid lägenheten Carlsborg i Haga slottspark och dels med upprepandet av dammarna i parken vid Drottningholms slott läser bliva erforderliga, och då dessutom enligt vad riksmarskalksämberet har anledning antaga, under de närmaste åren även andra behov av medel till underhålls- och istandsättningsarbeten vid något eller några av de kungl. slotten torde komma att yppa sig, att framdeles få till Eders Kungl. Maj:ts inkomma med underdånig framställning rörande användandet av nyssberörda beräknade behållning i djurgårdskassan.

I det belopp, tillhopa 24,679 kronor 40 öre, som riksmarskalksämberet sålunda föreslagit till utgående under innevarande år från djurgårdskassan, ingår då även

den räntan å 254,000 kronor motsvarande summa, som enligt riksdagens skrivelse den 1 juni 1908 tillsviðare ställt till Eders Kungl. Maj:ts disposition i och för bestridande av de nödvändigaste underhållsarbetena vid Ulriksdal och Haga.»

På grund av remiss har överintendentsämbetet den 6 april 1915 avgivit utlåtande i ärendet och därvid funnit sig böra tillstyrka bifall till de av riksmarskalksämberet gjorda framställningarna. Överintendentsämbetet.

Av den utredning, riksmarskalksämberet lämnat angående djurgårdsskassans för innevarande år disponibla överskottsmedel, framgår, att desamma mer än väl förslå till täckande av de i riksmarskalksämberets av överintendentsämbetet biträdda förslag upptagna utgifter. Departementschefen.

Då det synes vara utrett såväl att de redan verkställda arbetena för anbringandet av vissa elektriska anordningar i de nya ekonomihusen vid Drottningholm varit av behovet påkallade som ock att övriga ifrågasatta arbeten äro av beskaffenhet att böra i föreslagen ordning komma till utförande, vill jag förorda de därom gjorda framställningarna. Vidare finner jag det skäligt, att kostnaderna för den av riksmarskalksämberet öranstaltade utredningen i fråga om det för Ulriksdals slott anvisade statsanslagets tillräcklighet ersättas av djurgårdsskassans medel.

På grund av vad jag sålunda anført hemställer jag alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att av djurgårdsskassans överskottsmedel må utbetalas dels under innevarande år:

till uppförande av en isbod med materialbodar vid Ulriksdal	kronor	2,500: —
» utförande av vissa reparationsarbeten vid Ulriksdal	»	5,936: —
» påbörjande av vissa arbeten vid lägenheten Carlsborg under Haga, högst	»	5,000: —
» för gäldande av utav riksmarskalksämberet förskotterade medel för viss utredning	»	793: 40
» utförande av elektriska kompletteringsarbeten m. m. vid Drottningholms ekonomibyggnader	»	5,450: —
» bidrag till arbeten med upprepning av parkdammen vid Drottningholm, högst	»	5,000: —
eller tillhopa kronor		24,679: 40

dels ock under år 1916

till fortsatta reparationsarbeten å växthus vid Haga slott

kronor	6,000: —
--------	----------

Vad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle proposition i ärendet till riksdagen avlåtas av den lydelse, bil. litt . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Georg Sjöcrona.